

Inrättande av Majroskogens naturreservat i södra Stockholm

Hemställan från exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Majroskogens naturreservat inrättas, i enlighet med det syfte, de föreskrifter, den avgränsning och den skötselplan som framgår av utlåtandet och bilaga 1 till utlåtandet.

Föredragande borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog och Åsa Lindhagen

Sammanfattning av ärendet

I kommunfullmäktiges budget 2023 fick stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att utreda naturreservatsbildning i Majroskogen, i södra Stockholm. I budget 2024 och 2025 reviderades uppdraget till att berörda nämnder ska överlämna förslag på skötselplan, gränsdragning och övriga underlag som krävs för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut om att inrätta naturreservat för Majroskogen år 2025. Enligt budget 2026 ska kommunfullmäktige kunna fatta beslut om inrättande senast juni 2026. I det budgetuppdraget ingår även att arbetet med naturreservat ska beakta genomförande av bostadsbyggnadsmål och planerad viktig infrastruktur.

Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden har i ett gemensamt ärende gjort en hemställan till kommunfullmäktige om att fatta beslut om inrättande av Majroskogen som naturreservat med det syfte, de föreskrifter, den avgränsning samt tillhörande skötselplan som upprättats.

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald samt att långsiktigt skydda ett kärnområde i stadens blågröna infrastruktur. Områdets sammanhängande barrskogar, bergsbranter och våtmarker ska bevaras, vårdas och vid behov utvecklas. Syftet är också att bevara, utveckla och tillgängliggöra ett tätortsnära naturområde av stor betydelse för allmänhetens friluftsliv, skogskänsla, naturupplevelser, folkhälsa och pedagogik.

Beredning

Ärendet har initierats av exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att det är positivt att det nu finns ett reservatsförslag som säkerställer områdets värden i linje med kommunfullmäktiges budget.

Föredragande borgarrådens synpunkter

Den rödgröna majoriteten arbetar målinriktat för att skydda mer natur inom staden. Under mandatperioden 2022 - 2026 kommer det att fattas beslut om flertalet nya naturreservat och biotopskyddsområden. Genom att skydda värdefulla naturområden i Stockholm, samtidigt som bostäder, infrastruktur och arbetsplatser kan utvecklas, skapas förutsättningar för en växande och hållbar stad.

Majroskogen utgör ett betydelsefullt sammanhängande skogsområde i södra Stockholm med höga naturvärden och stor betydelse för rekreation, friluftsliv och biologisk mångfald.

Det föreslagna naturreservatet omfattar cirka 58,6 hektar och utgör ett kärnområde i stadens ekologiskt särskilt betydelsefulla blågröna infrastruktur. Området är också en viktig del av Hanvedenkilen och bidrar till de regionala spridningssambanden i länet. Majroskogen präglas av ett variationsrikt landskap med barrblandskog, lövrika bergsbranter och flera våtmarker. Denna variation skapar goda livsmiljöer för en rad arter och bidrar till områdets höga naturvärden och den biologiska mångfalden.

Samtidigt är Majroskogen ett mycket uppskattat rekreationsområde för boende i närliggande stadsdelar. Närheten till kollektivtrafik och bostadsområden gör att många stockholmare enkelt kan ta del av skogens möjligheter till motion, naturupplevelser och friluftsliv. I en växande stad är tillgången till tätortsnära natur av stor betydelse för hälsa, livskvalitet och barns möjligheter till lek och lärande i naturmiljöer. Genom att inrätta naturreservatet säkerställs att dessa värden kan bevaras och utvecklas över tid.

Vi välkomnar att förslaget till reservat innehåller en tydlig skötselplan som både värnar naturvärdena och utvecklar områdets tillgänglighet. Åtgärder såsom tydliga entréer, informationsskyltar, märkta stigar och anläggande av rastplatser bidrar till att fler kan ta del av området samtidigt som besöksflöden kan styras på ett sätt som minimerar påverkan på känsliga naturmiljöer.

Det är även positivt att processen har präglats av god samverkan mellan berörda förvaltningar och dialog med andra myndigheter, organisationer och allmänhet. Samrådet visar på ett stort engagemang för Majroskogens framtid. De justeringar som gjorts efter samrådet, bland annat när det gäller reservatsgränsen och inkluderingen av en groddamm, visar att inkomna synpunkter har kunnat inarbetas och bidragit till att förbättra förslaget.

Sammantaget bedömer vi att den föreslagna avgränsningen, föreskrifterna och skötselplanen ger goda förutsättningar för att långsiktigt bevara och utveckla Majroskogens natur- och rekreationsvärden. Naturreservatet stärker stadens blågröna struktur, bidrar till klimatanpassning och stärker den biologiska mångfalden samtidigt som stockholmarnas tillgång till natur och friluftsliv stärks.

Bilagor

1. Förslag till beslut för Majroskogens naturreservat inklusive bilagor, dnr KS 2026/262-1.2
2. Samrådsredogörelse, dnr KS 2026/262-3.3

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådens förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner, Dennis Wedin och Andrea Hedin (alla M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis godkänna förslag till beslut.
2. Att reservatgränsen utökas till att omfatta hela skogsområdet.
3. Att därutöver anföra följande

Vi välkomnar ett inrättande av naturreservat i Majroskogen. Men precis som vid inrättandet av naturreservatet för Ålstensskogen/Storskogen, anser vi att reservatet ska gälla för hela skogsområdet. Vad gäller Ålstensskogen/Storskogen lyfte vi tidigt farhågor för kommande skövling till förmån för bostadsexploatering, vilket också ser ut att bli fallet efter att vänsterstyret markanvisat ett delområde i skogen till Svenska Bostäder. Samma sak ser vi tyvärr även i Majroskogen. I bilagan står det uttryckligen att delar av skogen undantas från reservatsbildning i syfte att kunna skövla och exploatera området för bostäder. Det säger Moderaterna nej till.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis bifalla förslaget till beslut
2. Att hela Majrosskogen, inklusive de områden som föreslås exkluderas, ska inkluderas i naturreservatet
3. Att därutöver anföra följande:

Våra partier har länge drivit frågan om att inrätta Majroskogen som naturreservat och har varit tydliga med vikten av att skydda detta värdefulla gröna område för både natur och människor. Vi välkomnar att en majoritet nu tar steg mot ett naturreservat, men är kritiska till hur det rödgröna styret väljer att lämna delar av skogen utanför reservatsgränsen. Att exkludera områden längs Örbyleden, söder om grusvägen,

väster om Herrhagsvägen samt längs förlängningen av Oppundavägen riskerar att undergräva syftet med naturreservatet och fragmentera skogens ekologiska sammanhang.

Majroskogen utgör en viktig tätortsnära skog som erbjuder betydande rekreationsvärden för stockholmare. Skogen är en plats för promenader, motion, lek och naturupplevelser, och bidrar till invånarnas psykiska och fysiska hälsa. Den är också en livsviktig del av stadens grönstruktur, som hjälper till att minska buller, förbättra luftkvalitet och bidra till biologisk mångfald. Genom att lämna delar av skogen öppna för framtida exploatering riskerar man att minska dessa värden och göra området mindre tillgängligt och attraktivt för allmänheten.

De områden som nu föreslås exkluderas har dessutom viktiga ekologiska funktioner. De fungerar som spridningskorridorer för både flora och fauna och är en integrerad del av skogens naturliga helhet. Att låta dessa delar falla utanför skyddet riskerar att fragmentera ekosystemet, vilket kan försvåra långsiktig naturvård och biologisk mångfald i Majroskogen.

Vi menar därför att hela Majroskogen, utan undantag, bör inkluderas i naturreservatet. Ett fullständigt reservat säkerställer att både natur- och rekreationsvärden skyddas på ett långsiktigt sätt och att stockholmare även i framtiden kan njuta av ett sammanhängande, tryggt och välskött naturområde.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 25 mars 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Johan Paccamonti (M) som är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Jan Jönsson och Isabel Smedberg-Palmqvist (båda L) som är likalydande med Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Jonas Naddebo och Kristin Jacobsson (C) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis bifalla förslaget till beslut.
2. Att hela Majroskogen, inklusive de områden som föreslås exkluderas, ska inkluderas i naturreservatet.
3. Att därutöver anföra följande:

Centerpartiet har under lång tid drivit på för att Majroskogen ska bli naturreservat. För oss är det självklart att värna Stockholms tätortsnära grönområden – både för naturens egen skull och för människors livskvalitet. Vi välkomnar därför att en majoritet nu tar steg i rätt riktning. Samtidigt är vi kritiska till att det rödgröna styret väljer att lämna betydande delar av skogen utanför reservatsgränsen.

Att exkludera områden längs Örbyleden, söder om grusvägen, väster om Herrhagsvägen och längs Oppundavägens förlängning riskerar att urholka hela syftet med reservatet. För oss är det avgörande att skyddet är sammanhängande – annars fragmenteras både naturvärden och ekosystem.

Majroskogen är en ovärderlig del av Stockholms gröna struktur. Den erbjuder utrymme för rekreation, rörelse och återhämtning i vardagen. Tillgången till natur nära hemmet är en fråga om både folkhälsa och livskvalitet. Samtidigt bidrar skogen till att rena luften, dämpa buller och stärka den biologiska mångfalden.

De delar som nu föreslås undantas fyller dessutom viktiga funktioner som spridningskorridorer för växter och djur. Att bryta upp dessa samband riskerar att på sikt försvaga hela skogens ekologiska motståndskraft.

Centerpartiet menar att hela Majroskogen ska skyddas utan undantag. Samtidigt är vi tydliga: staden ska fortsätta växa. Men den ska växa klokt. Genom att bygga högre och tätare i redan exploaterade områden kan vi både skapa fler bostäder och bevara våra värdefulla naturmiljöer. Det är så vi tar ansvar för både framtidens stockholmare och den natur som gör vår stad grönare och roligare.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

1. Att avslå förslaget,
2. Att utöka reservatsgränserna till att omfatta samtliga undantagna områden,
3. Att stoppa planerna på hyreshus i de anslutande villaområdena till Majroskogen,
4. Att därutöver anföra följande

Kristdemokraterna välkomnar initiativ för fler naturreservat i områden som inte lämpar sig för exploatering. Genom detta naturreservat i Majroskogen ges ett långsiktigt skydd mot framtida exploatering samtidigt som det rika växt- och djurlivet lokalt bevaras. Men vi är kritiska till vänstermajoritetens beslut att undanta flera områden ur reservatet, bland annat längs Herrhagsvägen, Värmbolsvägens villaslinga samt Örbyleden för att möjliggöra exploatering i form av hyreshus.

Precis som i fallet med Ålstensskogens och Storskogens naturreservat i Bromma ser vi än en gång socialdemokratisk förtätningspolitik praktiserad: hyreshus ska prompt byggas mitt i villaområden i syfte att stöpa om dem. Inte för att de utgör problem i sig utan för att kontrasten mellan dessa välfungerande och attraktiva områden starkt kontrasterar utanförskapsområden; något Socialdemokraterna försöker måla upp som segregation. Att flera av Stockholms villaområden har en högre andel invånare med

utländsk bakgrund än exempelvis tätbebyggda Södermalm och Aspudden tycks de däremot ha missat.

Ärendet

I kommunfullmäktiges budget 2023 fick stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att utreda naturreservatsbildning i Majroskogen, i södra Stockholm. I budget 2024 och 2025 reviderades uppdraget till att berörda nämnder ska överlämna förslag på skötselplan, gränsdragning och övriga underlag som krävs för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut om att inrätta naturreservat för Majroskogen år 2025. Enligt budget 2026 ska kommunfullmäktige kunna fatta beslut om inrättande senast juni 2026. I det budgetuppdraget ingår även att arbetet med naturreservat ska beakta genomförande av bostadsbyggnadsmål och planerad viktig infrastruktur.

Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden har i ett gemensamt ärende gjort en framställan till kommunfullmäktige att fatta beslut om inrättande av Majroskogen som naturreservat med det syfte, de föreskrifter, den avgränsning samt tillhörande skötselplan som upprättats.

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald samt att långsiktigt skydda ett kärnområde i stadens blågröna infrastruktur. Områdets sammanhängande barrskogar, bergsbranter och våtmarker ska bevaras, vårdas och vid behov utvecklas. Syftet är också att bevara, utveckla och tillgängliggöra ett tätortsnära naturområde av stor betydelse för allmänhetens friluftsliv, skogskänsla, naturupplevelser, folkhälsa och pedagogik.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 februari 2026 följande.

4. Exploateringsnämnden godkänner förslaget och föreslår att kommunfullmäktige förklarar Majroskogen som naturreservat, enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1.
5. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Dennis Wedin m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Gabriel Kroon (SD), se Reservationer m.m.

Reservation av Peter Öberg (L), se Reservationer m.m.

Ersättaryttrande av Aron Modig (KD), se Reservationer m.m.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 mars 2026 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna förslaget och föreslår att kommunfullmäktige förklarar Majroskogen som naturreservat, enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1.

2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna samrådsredogörelsen, enligt tjänsteutlåtandets bilaga 2.
3. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Johan Nilsson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Björn Ljung (L) och Jonas Naddebo (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Mats Johnsson (SD), se Reservationer m.m.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 februari 2026 följande.

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förslaget och föreslår att kommunfullmäktige förklarar Majroskogen som naturreservat, enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Exploateringskontorets, stadsbyggnadskontorets och miljöförvaltningens gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 23 januari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

I det här ärendet redovisas förslag till beslut för Majroskogens naturreservat inklusive förslag till gränsdragning och skötselplan, i enlighet med uppdrag i budget 2025 i syfte att förklara Majroskogen till naturreservat. Ärendet innehåller vidare en beskrivning av naturreservatets syfte, föreskrifter, skälen för beslutet, en beslutslista som visar reservatets avgränsning, en karta över föreskriftsområden (FO) samt en skötselplan. Förslaget redovisas i sin *helhet i bilaga 1* till detta ärende. Detta utgör tillsammans det underlag som krävs för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut om att inrätta naturreservat i Majroskogen.

Förslag till beslut för Majroskogens naturreservat (bilaga 1) har tagits fram i samarbete mellan exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen och Farsta stadsdelsförvaltning.

Föreslagen yta för naturreservatet är cirka 58,6 hektar och omfattar stora delar av Majroskogen som ligger mellan Svedmyra i norr, Tallkrogen i öster, Gubbängen och Hökarängen i söder och Stureby och Bandhagen i väster.

Majroskogen utgör ett kärnområde inom stadens ekologiskt särskilt betydelsefulla blågröna infrastruktur (ESBO). Skogen har höga naturvärden och utgör ett välbesökt rekreatjonsområde.

Att skydda området som naturreservat är förenligt med gällande översiktsplan och bedöms ligga i linje med översiktsplanens mål samt flera av de nationella och kommunala miljömålen. Samråd om förslag till naturreservat hölls under oktober 2025. I detta tjänsteutlåtande redovisas en sammanfattning av samrådsredogörelsen. För stadsbyggnadsnämnden redovisas den i sin helhet i bilaga 2. Länsstyrelsen har tillstyrkt förslaget och ingen formell remissinstans har avstyrkt förslaget.

Kontoren överlämnar därmed förslag till beslut för Majroskogens naturreservat (bilaga 1), till exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden för godkännande och föreslår att kommunfullmäktige förklarar Majroskogen som naturreservat.

Bakgrund

I Stockholm finns många områden med höga natur-, kultur- och rekreativa värden vilket bidrar till stadens attraktivitet. Att det finns många sådana områden beror på Stockholms unika läge mellan Mälaren och Östersjön samt det variationsrika sprickdalslandskapet. Människor har sedan bronsåldern brukat marken men inget intensivt skogsbruk har bedrivits. Detta har tillsammans skapat gynnsamma förutsättningar för ett rikt växt- och djurliv.

Genom att skydda värdefulla naturområden i Stockholm och samtidigt bibehålla utvecklingspotentialen för bostäder och viktig infrastruktur kan staden planera långsiktigt för en växande och hållbar stad. Naturområden som skyddas bidrar till att stockholmarna får fortsatt tillgång till grönområden och bidrar samtidigt till den klimatanpassning som behövs för att möjliggöra en tätare och robustare stad.

Skydd av kärnområden av tillräcklig storlek och kvalité är också en viktig del i att säkerställa en fungerande blågrön infrastruktur med rik biologisk mångfald och livskraftiga ekosystem. En rik biologisk mångfald lägger grunden för robusta och motståndskraftiga ekosystem som krävs för att kunna tillhandahålla viktiga naturnyttor (ekosystemtjänster).

Ärendet

I kommunfullmäktiges budget 2023 fick stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att utreda naturreservatsbildning i Majroskogen.

Naturreservat kan tillämpas på alla naturtyper och kan variera i storlek. Ett naturreservat får även omfatta skydd och förvaltning av kulturmiljövärden. Både kommuner och länsstyrelser kan inrätta naturreservat. Ett område kan förklaras som naturreservat i syfte att:

- Bevara biologisk mångfald
- Vårda och bevara värdefulla naturmiljöer
- Tillgodose behov av områden för friluftslivet

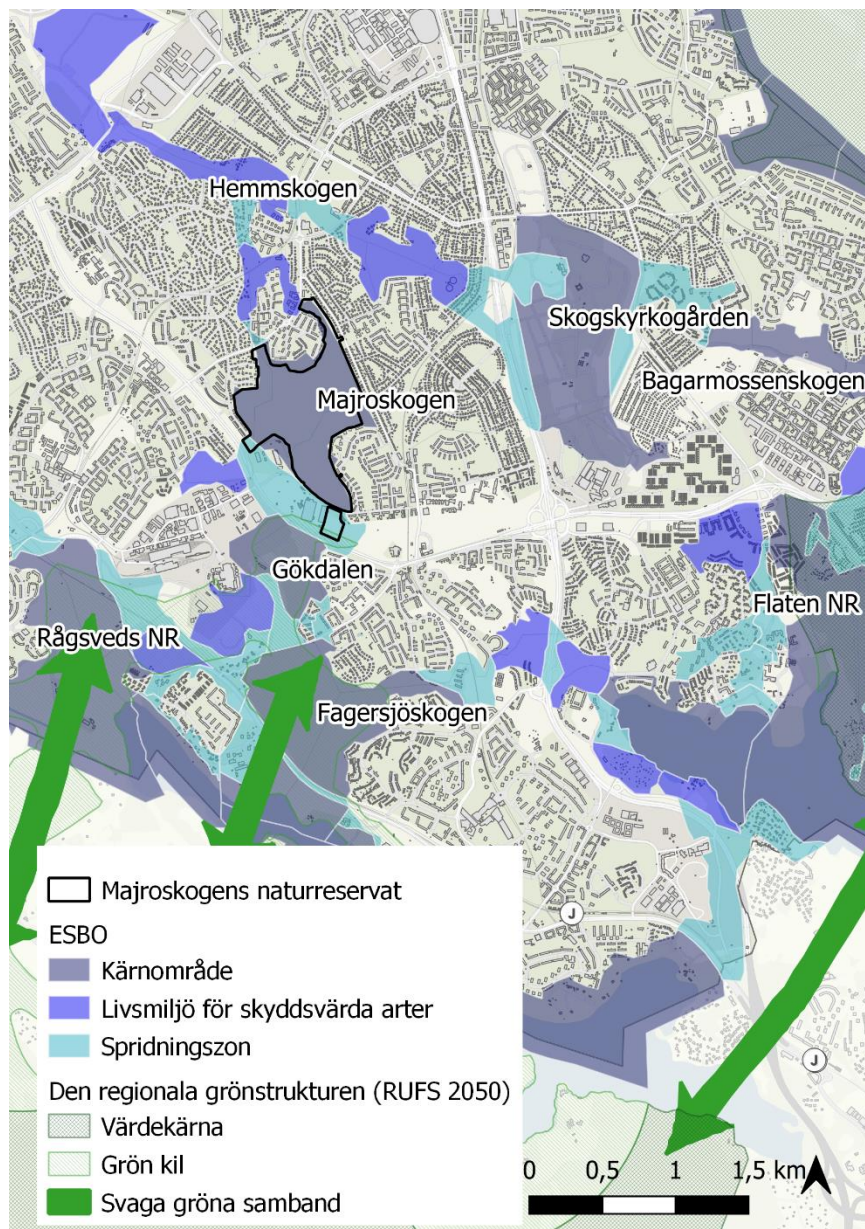
- Skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer
- Skydda, återställa eller nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter

I ett naturreservatsbeslut ska ingå:

- förklarande av området som naturreservat
- syftet med naturreservatet
- skälen för beslutet
- föreskrifter som reglerar inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet
- skötselplan

Skälen för beslut

Majroskogen utgör ett kärnområde inom stadens ekologiskt särskilt betydelsefulla blågröna infrastruktur (ESBO) och utgör en förlängning av en av Stockholmsregionens gröna kilar, Hanvedenkilen.

Figur 1. Majroskogen utgör ett kärnområde inom stadens ekologiskt särskilt betydelsefulla blågröna infrastruktur (ESBO) och utgör en förlängning av en av Stockholmsregionens gröna kilar.

Området präglas av det för Mälardalen typiska sprickdalslandskapet med omväxlande höjdparter och sprickdalar däremellan. Hällmarkstallskog och tallskog dominerar de många höjdparterna. I dalgångarna/svackorna mellan höjdparterna växer granskog och barrblandskog, med ett bitvis stort lövinslag. I den sydvästra delen finns en bergsbrant med lövrik trädslagsblandning och artrikt buskskikt. Området är även rikt på våtmarker av varierande karaktär.

Områdets ekologiska värden är främst knutna till den sammanhängande barr- och hällmarksskogen med lång trädkontinuitet och mycket gamla tallar men även till den lövrika bergsbranten och till olika våtmarkstyper. Områdets skiftande karaktär och

variation, långa trädkontinuitet, gamla tallar och relativt goda konnektivitet till närbelägna skogsområden i söder skapar flera förutsättningar för en relativt rik flora och fauna. Bland annat häckar mindre hackspett och olika barrskogsmesar i skogen.

I området finns fyra registrerade nyckelbiotoper – dessa områden utgör reservatets värdekärnor tillsammans med det mycket gamla tallskogsparti och en äldre hållmarkstallskog som ligger i reservatets norra del.

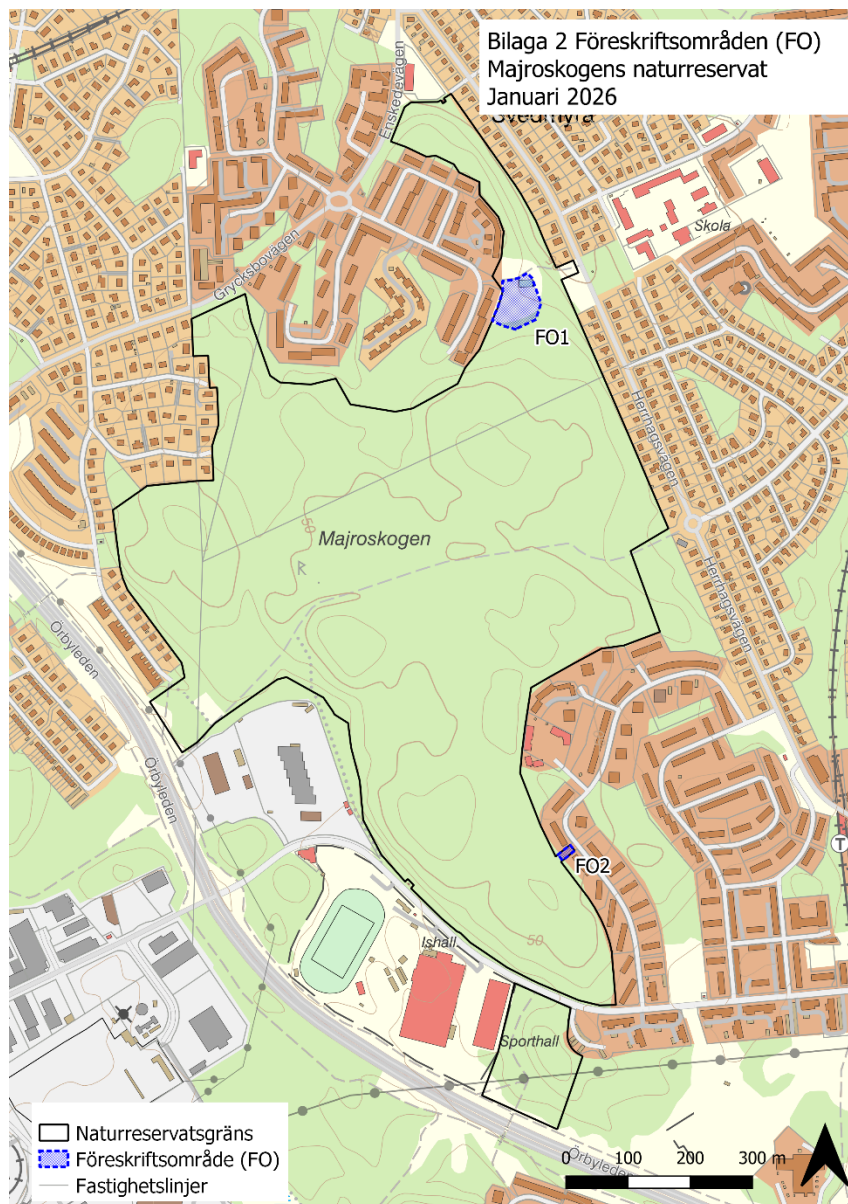

Figur 2. Majroskogen domineras av flerskiktad skog med lång trädkontinuitet.

Majroskogen utgör ett värdefullt och välbesökt tätortsnära rekreationsområde som lätt nås till fots av närboende. Området nås med kollektivtrafik från flera håll och viss cykel- och bilparkering finns i anslutning till Gubbängens IP. Majroskogens storlek tillsammans med den variationsrika topografin och naturen skapar goda förutsättningar för ett flertal upplevelsevärden.

Avgränsning

Föreslaget naturreservat är cirka 58,6 ha stort och omfattar stora delar av Majroskogen som ligger mellan Svedmyra i norr, Tallkrogen i öster, Gubbängen och Hökarängen i söder och Stureby och Bandhagen i väster. Majoriteten av det sammanhängande skogsområdet mellan Majrovägen/Målkurvan, Herrhagsvägen och Oppundaparken föreslås ingå i reservatet. Vidare föreslås en cirka 100 meter bred korridor mellan Majrovägen och Örbyleden ingå i reservatet för att säkerställa kopplingen till den regionala grönstrukturen. Övriga skogsområden mellan Örbyleden och Majrovägen/Målkurvan samt tre mindre områden i utkanten av det sammanhängande skogsområdet föreslås lämnas utanför reservatet.

Figur 3. Karta över föreslagen gräns och föreskriftsområden (FO) för Majroskogens naturreservat. Inom föreskriftsområden gäller särskilda föreskrifter och undantag.

Naturreservatets syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald samt att långsiktigt skydda ett kärnområde i stadens blågröna infrastruktur. Områdets sammanhängande barrskogar, bergsbranter och våtmarker ska bevaras, vårdas och vid behov utvecklas.

Syftet är också att bevara, utveckla och tillgängliggöra ett tätortsnära naturområde av stor betydelse för allmänhetens friluftsliv, skogskänsla, naturupplevelser, folkhälsa och pedagogik. Området ger möjlighet till motion, lek och friluftaktiviteter. Detta ska säkras och stärkas på ett hållbart sätt som inte äventyrar naturvärdena.

Reservatsföreskrifter

Reservatsföreskrifterna är centrala i reservatsbeslutet för att syftet med reservatet ska kunna uppnås och tillgodoses. Miljöbalken reglerar myndigheternas skyldigheter och möjligheter att besluta om föreskrifter för ett naturreservat enligt följande:

- Föreskrifter som ska beslutas om de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet (A-föreskrifter).
- Föreskrifter som får beslutas om det behövs för att tillgodose syftet med reservatet och som förpliktar ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla intrång (B-föreskrifter).
- Föreskrifter som får beslutas om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet och som reglerar rätten att färdas och vistas i ett område och om ordningen i övrigt i området (C-föreskrifter).

Föreskrifterna utformas vanligtvis som förbud för att skapa ett definitivt skydd. Dispens kan enbart ges om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte. Föreskrifter kan också innebära förbud mot att vidta en åtgärd utan tillstånd från Stockholms stad.

Förslaget innefattar två föreskriftsområden (FO) där särskilda föreskrifter och undantag gäller. FO1 utgörs av Oppundaparken – här ger föreskrifterna större utrymme att utveckla service och anläggning för lek, rekreation och motion än i resterande område. I FO2 ska en ny entré till reservatet anläggas.

Allmänheten kommer även fortsattvis kunna nyttja området som ströv- och motionsområde, för lek, bär- och svampplockning och hundpromenader men hundar kommer behöva vara kopplade utanför utpekade hundrastplatser. Majroskogens norra del utgör ett utpekat hundrastområde och på västra sidan av reservatet ligger en hundrastgård. Tältning kommer vara förbjuden och eldning kommer enbart vara tillåten på anvisade platser.

Skötselplan för reservatet

En skötselplan ska ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat. Skötselplaner är inte juridiskt bindande och kan uppdateras vid behov. Skötselplanen beskriver de åtgärder som behöver vidtas i området för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås och tillgodoses. Den beskriver även vilka åtgärder som får vidtas av förvaltaren inom ramen för dennes befogenheter och ansvar.

Skötselplanen beskriver områdets värde och skötsel. Skötselplanen innehåller en redovisning av de engångsåtgärder som är en del av iordningställandet i samband med inrättandet samt kontinuerliga skötselåtgärder. Skötselplanen innehåller 7 skötselområden indelade i 28 delområden. För varje skötselområde beskrivs områdets nuvarande tillstånd, målbild samt åtgärder. Cirka 62 procent av skogen är avsatt för fri utveckling med möjlighet till punktinsatser vid behov.

De mest prioriterade åtgärderna är de åtgärder som bör vidtas vid iordningställandet i samband med inrättandet:

- utmärkning av reservatsgräns
- anläggning av tydliga entréer med informationsskyltar
- märkning av promenadstigar
- anläggning av en grill- och rastplats samt utsiktsbänk
- bekämpning av kanadensiskt gullris i och i direkt angränsning till föreslaget reservat
- restaurering av groddammen i västra delen av reservatet

Vidare behöver återkommande åtgärder som röjning av gran och aspely i utpekade områden, tillskapande av död ved samt skötsel av groddammarna prioriteras.

Intresseprövning

Att skydda området formellt som naturreservat bedöms vara det mest effektiva sättet för att långsiktigt bevara och utveckla områdets biologiska mångfald, ekologiska funktioner samt rekreativa och kulturella värden. Naturreservatsbildningen bedöms stärka områdets funktion som del av ett ekologiskt särskilt betydelsefullt kärnområde med dess spridningsvägar och ekosystemtjänster.

Avgränsningen av naturreservatet har utgått från områdets befintliga och potentiella naturvärden och rekreativa värden samt tagit hänsyn till stadsutvecklingsmöjligheter.

Att inrätta ett naturreservat bedöms vara förenligt med gällande detaljplaner.

Avgränsningen skapar tillsammans med föreskrifterna och skötselplanen förutsättningar för att värdena avseende natur och rekreation ska kunna bevaras och stärkas, så att syftena med naturreservatet kan uppnås.

Måluppfyllelse

Föreslaget reservat stödjer det nationella miljö kvalitetsmålen *God bebyggd miljö, Ett rikt växt- och djurliv och Levande skogar*. Förslaget ligger även i linje med Stockholms stads miljöprogram 2023–2030 och bedöms bidra till ett flertal målområden: *Ett Stockholm med livskraftiga ekosystem, Ett klimatanpassat Stockholm och En rättvis och inkluderande omställning*. Förslaget är förenligt med gällande översiktsplan och bedöms ligga i linje med översiktsplanens mål om en växande, sammanhängande, klimatsmart och tålig stad samt med stadens bostadsmål och åtaganden kopplade till överenskommelser om infrastrukturutbyggnad. Föreslaget naturreservat ligger även i linje med den markanvändning som anges i den lokala stadsutvecklingskartan för Farsta.

Ekonomi

Kostnader vid planeringen för inrättandet av naturreservatet har utöver nedlagd tid på respektive kontor, utgjorts av utgifter för framtagande av utredningar, skötselplan och samråd och har uppgått till 1,3 miljoner kronor.

Investeringsutgifter för iordningställande av naturreservatet i form av inmätning, utsättning och märkning av gräns, skyltning, åtgärder för att förbättra områdets rekreativa och ekologiska värden och kungörelse bedöms uppgå till cirka 7 miljoner kronor.

Samtliga investeringsutgifter finansieras av exploateringsnämndens driftbudget. Genomförandebeslutet har tagits på delegation och redovisats i exploateringsnämnden.

Drift och underhåll

Driftkostnader åligger Farsta stadsdelsnämnd. Driftsmedel fördelas enligt fördelningsnyckel för naturreservat.

Tillsyn

Tillsyn enligt miljöbalken av reservatet åligger miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Ärendets beredning

I kommunfullmäktiges budget 2023 fick stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att utreda naturreservatsbildning i Majroskogen.

I budget 2024 och 2025 reviderades uppdraget till att berörda nämnder ska överlämna förslag på skötselplan, gränsdragning och övriga underlag som krävs för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut om att inrätta naturreservat för Majroskogen år 2025. Enligt budget 2026 ska kommunfullmäktige kunna fatta beslut om inrättande senast juni 2026.

I samtliga budgetuppdrag ingick att arbetet med naturreservat skulle beakta genomförande av bostadsbyggnadsmål och planerad viktig infrastruktur.

Under 2024 och 2025 har berörda förvaltningar i samarbete med Farsta stadsdelsförvaltning tagit fram nödvändiga underlag och utredningar, arbetat fram ett förslag till reservatsgräns och ett förslag till beslut samt ett förslag till skötselplan.

Den 25 september 2025 beslutade stadsbyggnadsnämnden att uppdra åt stadsbyggnadskontoret att samråda om förslag till naturreservat för Majroskogen. Samråd hölls under oktober 2025. Samrådsgruppen innefattade berörda myndigheter och sakägare enligt miljöbalken samt berörda nämnder. Även intresseorganisationer och allmänheten fick möjlighet att lämna synpunkter. Den 14 oktober 2025 hölls ett öppet hus på Farsta Gård i huset Ladan där medborgare och föreningar hade möjlighet att ställa frågor kring förslaget.

Under samrådet inkom 29 remissvar. Sveriges geologiska undersökning - SGU avstod från att yttra sig. Länsstyrelsen har tillstyrkt förslaget. Ingen formell remissinstans har motsatt sig förslaget dock har en privatperson motsatt sig reservatsförslaget.

Synpunkter som har lämnats berör främst föreslagen reservatsgräns. Flera förvaltningar och privatpersoner, Naturskyddsföreningen och Skönhetsrådet önskade att även dammarna vid SL-depån skulle ingå i reservatet. Vidare lämnades synpunkter om detaljer i skötselplanen, iordningställande inklusive tillskapande av entréer och grillplats, märkning av stigar och skyltning samt regler som rör underhåll och utbyggnad av befintliga ledningar och anläggningar. Även redaktionella synpunkter har framförts. Vikten att tillräckliga medel för framtida skötsel av reservatet säkerställs framfördes av både Farsta stadsdelsnämnd och privatpersoner.

Efter samrådet har mindre justeringar av reservatsgränsen gjorts. Även mindre ändringar i både förslag till beslut och skötselplanen har genomförts.

Huvudsakliga ändringar jämfört med samrådsförslaget

Naturreservatsgräns

Reservatet har kompletterats med en entré intill Herrhagsvägen på områdes östra sida. På västra sidan intill SL-depån har en av tre anlagda groddammar inkluderats i reservatet efter inkomna samrådssynpunkter. Mindre justeringar har genomförts i samband med inmätningen av gränsen.

Förslag till beslutsdokument

I reservatsbeslutet har syftet förkortats något. Reservatsföreskrifterna har förtydligats och kompletterats bland annat med tillståndsplikt för ekodukt, dieselgenerator vid befintlig mast och åtgärder som syftar på att förnya eller förstärka transmissionsnätet för el. Värdebeskrivningen rörande kulturmiljön har kompletterats. I hela dokumentet har redaktionella ändringar genomförts.

Förslag till skötselplan

Skötseltyp för delområde L2 ändrades från fri utveckling till Lövskog med ädellövinslag.

I samband med utvidgning av reservatet intill SL depån har ett nytt delområde (V3, groddammen) lagts till under skötseltyp skötsel av dammar.

I samband med utvidgning av reservatet intill Herrhagsvägen har ett nytt delområde (G1) med skötseltyp gräsmarksskötsel lagts till.

För delområde H2 har det alternativa sköselförslaget rörande återvätning tagits bort.

I hela dokumentet har redaktionella ändringar genomförts.

Kontorens förslag till beslut

Kontoren föreslår att exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förslaget och föreslår att kommunfullmäktige förklarar Majroskogen som naturreservat, enligt bilaga 1.

Stadsbyggnadskontoret föreslår stadsbyggnadsnämnden att godkänna samrådsredogörelsen, enligt bilaga 2.

Kontoren föreslår att exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Remissammanställning

Ärendet har initierats av exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 5 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att inrättandet av Majroskogens naturreservat ligger i linje med kommunfullmäktiges budget 2026 där berörda nämnder gavs i uppdrag att överlämna förslag på skötselplan, gränsdragning och övriga underlag som krävs för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut om att inrätta Majroskogen som naturreservat senast juni 2026. I budgetuppdraget ingår även att arbetet med naturreservat ska beakta genomförande av bostadsbyggnadsmål och planerad viktig infrastruktur. Stadsledningskontoret konstaterar att detta har beaktats i förslaget. Beslut om skydd av området som naturreservat är förenligt med gällande översiktsplan och bidrar till att uppnå Stockholms stads miljömål ”Ett Stockholm med livskraftiga ekosystem”.

Stadsledningskontoret anser därför att det är positivt att det nu finns ett reservatsförslag som säkerställer områdets värden. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att inrätta Majroskogens naturreservat med det syfte, föreskrifter och avgränsning som framgår av bilaga 1 till detta tjänsteutlåtande.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Reservation av Dennis Wedin m.fl. (M)

- a) Att delvis avslå kontorets förslag till beslut.
- b) Att reservatgränsen utökas till att omfatta hela skogsområdet.
- c) Att därutöver anföra följande:

Vi välkomnar ett inrättande av naturreservat i Majroskogen. Men precis som vid inrättandet av naturreservatet för Ålstensskogen/Storskogen, anser vi att reservatet ska gälla för hela skogsområdet. Vad gäller Ålstensskogen/Storskogen lyfte vi tidigt farhågor för kommande skövling till förmån för bostadsexploatering, vilket också ser ut att bli fallet efter att vänsterstyret markanvisat ett delområde i skogen till Svenska Bostäder. Samma sak ser vi tyvärr även i Majroskogen. I bilagan står det uttryckligen att delar av skogen undantas från reservatbildning i syfte att kunna skövla och exploatera området för bostäder. Det säger Moderaterna nej till.

Reservation av Gabriel Kroon (SD)

Gabriel Kroon (SD) föreslår att nämnden beslutar att delvis bifalla kontorets förslag, samt att därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna ställer sig bakom det föreslagna naturreservatet för Majroskogen. Den politiska erfarenheten av liknande naturreservat så som Ålstensskogen visar dock på en oroande trend där grönområden i direktanslutning till reservatgränsen bebyggs med flerbostadshus.

Sverigedemokraterna är emot alla byggnationer på värdefulla grön-och parkområden och föreslår därför att Majroskogens naturreservat ska utvidgas till anslutande grönområden

Reservation av Peter Öberg (L)

- a. Att delvis bifalla förslaget till beslut.
- b. Att hela Majroskogen, inklusive de områden som föreslås exkluderas, ska inkluderas i naturreservatet.
- c. Att därutöver anföra följande:

Liberalerna har länge drivit frågan om att inrätta Majroskogen som naturreservat och har varit tydliga med vikten av att skydda detta värdefulla gröna område för både natur och människor. Vi välkomnar att en majoritet nu tar steg mot ett naturreservat,

men är kritiska till hur det rödgröna styret väljer att lämna delar av skogen utanför reservatsgränsen. Att exkludera områden längs Örbyleden, söder om grusvägen, väster om Herrhagsvägen samt längs förlängningen av Oppundavägen riskerar att undergräva syftet med naturreservatet och fragmentera skogens ekologiska sammanhang.

Majroskogen utgör en viktig tätortsnära skog som erbjuder betydande rekreationsvärden för stockholmare. Skogen är en plats för promenader, motion, lek och naturupplevelser, och bidrar till invånarnas psykiska och fysiska hälsa. Den är också en livsviktig del av stadens grönstruktur, som hjälper till att minska buller, förbättra luftkvalitet och bidra till biologisk mångfald. Genom att lämna delar av skogen öppna för framtida exploatering riskerar man att minska dessa värden och göra området mindre tillgängligt och attraktivt för allmänheten.

De områden som nu föreslås exkluderas har dessutom viktiga ekologiska funktioner. De fungerar som spridningskorridorer för både flora och fauna och är en integrerad del av skogens naturliga helhet. Att låta dessa delar falla utanför skyddet riskerar att fragmentera ekosystemet, vilket kan försvåra långsiktig naturvård och biologisk mångfald i Majroskogen.

Liberalerna menar därför att hela Majroskogen, utan undantag, bör inkluderas i naturreservatet. Ett fullständigt reservat säkerställer att både natur- och rekreationsvärden skyddas på ett långsiktigt sätt och att stockholmare även i framtiden kan njuta av ett sammanhängande, tryggt och välskött naturområde

Ersättaryttrande av Aron Modig (KD)

1. Att avslå förslaget.
2. Att utöka reservatsgränserna till att omfatta samtliga undantagna områden.
3. Att stoppa planerna på hyreshus i de anslutande villaområdena till Majroskogen.
4. Att därutöver anföra följande:

Kristdemokraterna välkomnar initiativ för fler naturreservat i områden som inte lämpar sig för exploatering. Genom detta naturreservat i Majroskogen ges ett långsiktigt skydd mot framtida exploatering samtidigt som det rika växt- och djurlivet lokalt bevaras. Men vi är kritiska till vänstermajoritetens beslut att undanta flera områden ur reservatet, bland annat längs Herrhagsvägen, Värmbolsvägens villaslinga samt Örbyleden för att möjliggöra exploatering i form av hyreshus.

Precis som i fallet med Ålstensskogens och Storskogens naturreservat i Bromma ser vi än en gång socialdemokratisk förtätningspolitik praktiserad: hyreshus ska prompt byggas mitt i villaområden i syfte att stöpa om dem. Inte för att de utgör problem i sig utan för att dessa välfungerande och attraktiva områden starkt kontrasterar utanförskapsområden; något Socialdemokraterna försöker måla upp som segregation. Att flera av Stockholms villaområden har en högre andel invånare med utländsk

bakgrund än exempelvis tätbebyggda Södermalm och Aspudden tycks de däremot ha missat.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation av Johan Nilsson m.fl. (M)

- a) Att delvis avslå kontorets förslag till beslut.
- b) Att reservatgränsen utökas till att omfatta hela skogsområdet.
- c) Att därutöver anföras följande:

Vi välkomnar ett inrättande av naturreservat i Majroskogen. Men precis som vid inrättandet av naturreservatet för Ålstensskogen/Storskogen, anser vi att reservatet ska gälla för hela skogsområdet. Vad gäller Ålstensskogen/Storskogen lyfte vi tidigt farhågor för kommande skövling till förmån för bostadsexploatering, vilket också ser ut att bli fallet efter att vänsterstyret markanvisat ett delområde i skogen till Svenska Bostäder. Samma sak ser vi tyvärr även i Majroskogen. I bilagan står det uttryckligen att delar av skogen undantas från reservatbildning i syfte att kunna skövla och exploatera området för bostäder. Det säger Moderaterna nej till.

Reservation av Björn Ljung (L) och Jonas Naddebo (C)

- a) Att delvis bifalla förslaget till beslut.
- b) Att hela Majroskogen, inklusive de områden som föreslås exkluderas, ska inkluderas i naturreservatet.
- c) Att därutöver anföras följande:

Våra partier har länge drivit frågan om att inrätta Majroskogen som naturreservat och har varit tydliga med vikten av att skydda detta värdefulla gröna område för både natur och människor. Vi välkomnar att en majoritet nu tar steg mot ett naturreservat, men är kritiska till hur det rödgröna styret väljer att lämna delar av skogen utanför reservatsgränsen. Att exkludera områden längs Örbyleden, söder om grusvägen, väster om Herrhagsvägen samt längs förlängningen av Oppundavägen riskerar att undergräva syftet med naturreservatet och fragmentera skogens ekologiska sammanhang.

Majroskogen utgör en viktig tätortsnära skog som erbjuder betydande rekreationsvärden för stockholmarna. Skogen är en plats för promenader, motion, lek och naturupplevelser, och bidrar till invånarnas psykiska och fysiska hälsa. Den är också en livsviktig del av stadens grönstruktur, som hjälper till att minska buller, förbättra luftkvalitet och bidra till biologisk mångfald. Genom att lämna delar av skogen öppna för framtida exploatering riskerar man att minska dessa värden och göra området mindre tillgängligt och attraktivt för allmänheten.

De områden som nu föreslås exkluderas har dessutom viktiga ekologiska funktioner. De fungerar som spridningskorridorer för både flora och fauna och är en integrerad del av skogens naturliga helhet. Att låta dessa delar falla utanför skyddet riskerar att fragmentera ekosystemet, vilket kan försvåra långsiktig naturvård och biologisk mångfald i Majroskogen.

Vi menar därför att hela Majroskogen, utan undantag, bör inkluderas i naturreservatet. Ett fullständigt reservat säkerställer att både natur- och rekreationsvärden skyddas på ett långsiktigt sätt och att stockholmare även i framtiden kan njuta av ett sammanhängande, tryggt och välskött naturområde.

Särskilt uttalande av Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP)

Under den rödgröna majoritetens mandatperiod har staden tagit betydande steg för att skydda Stockholms värdefulla natur. Inrättandet av Majroskogens naturreservat är ännu ett konkret exempel på detta arbete och markerar ett viktigt steg för att långsiktigt bevara biologisk mångfald och rekreativa värden för kommande generationer.

Reservatet omfattar cirka 58,6 hektar tätortsnära skog med höga naturvärden och utgör en viktig del av stadens blågröna infrastruktur. Skyddet stärker områdets biologiska mångfald och bevarar dess unika skogsmiljöer, våtmarker och bergsbranter. Majroskogen blir därmed en välbehållen kärna för flora och fauna, samtidigt som de ekologiska värdena och kulturmiljöerna långsiktigt skyddas och utvecklas.

Majoriteten önskar också tydliggöra att det inte finns några aktuella planer på bebyggelse i de delar av skogsområdet som inte inkluderas i det föreslagna reservatet.

Särskilt uttalande av Mats Johnsson (SD)

Sverigedemokraterna instämmer i att arbetet ska fortsätta för att inrätta fler naturreservat för att skydda Stockholms grönområden och låta stadsdelar i grönska fortsätta vara sådana. Vi har dock betänkligheter avseende gränsdragningen och anser att naturreservatets gränsområden ska vara fri från ny bebyggelse. Därför stör det oss att vänstermajoriteten hycklar med sin iver att skydda miljön. Det märktes tydligt i inrättande att naturskyddsområdet i Ålstensskogen där gränserna för skyddsområdet valts för att ge plats för byggande av allmännyttans hyresrättshöghus. Nu riskerar samma sak att ske i Majroskogen. Miljön är alltså förhandlingsbar när andra politiska prioriteringar går före. Viljan att tvångsblanda bostadsområden är viktigare än att skydda miljön. Men en sådan inställning till naturområden i stadens bostadsområden är det inget att undra över varför de förstör Stockholms gröna förorter. skydda miljön. Men en sådan inställning till naturområden i stadens bostadsområden är det inget att undra över varför de förstör Stockholms gröna förorter.